

ພາກສະເໜີ

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຂຽນປຶ້ມຄູ່ມືຮັກສາສຸຂະພາບສຳລັບ ແມ່ຍິງພິການ?

ແມ່ຍິງພິການ ກໍ່ຕ້ອງການມີສຸຂະພາບທີ່ດີການມີສຸຂະພາບທີ່ດີນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ການປາສະຈາກ ພະຍາດໂລຄາເທົ່ານັ້ນ. ເມື່ອແມ່ຍິງພິການມີສຸຂະພາບທີ່ດີໝາຍຄວາມວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະປະສົບກັບ ຄວາມສຸກທັງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຍືນຍັນປະສົບການແຫ່ງຮ່າງກາຍຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ຄວາມ ຕ້ອງການທາງດ້ານສຸຂະພາບແລ້ວ ແມ່ຍິງພິການຈະສາມາດຍອມຮັບ ແລະ ດູແລສຸຂະພາບຂອງ ຕົນເອງໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງສາມາດນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສັງຄົມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເຫັນໃຈໃນຄວາມພິການຂອງພວກເຂົາໄດ້. ເມື່ອແມ່ຍິງພິການ ສາມາດດູແລຊີວິດຂອງ ຕົນເອງໄດ້ແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບຄວາມນັບຖື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສັງຄົມ.

ໃນຂະນະທີ່ການເປັນພິການບໍ່ແມ່ນບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ຫຼາຍເທື່ອບັນຫາສຸຂະພາບ ຂອງແມ່ຍິງພິການກໍ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວ. ບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວເຫຼົ່ານັ້ນອາດຈະ ກາຍມາເປັນບັນຫາທີ່ຊຸ່ເຊັນຊີວິດຂອງພວກເຂົາໄດ້.

ພວກເຮົາຕ້ອງກຳຈັດສິ່ງກົດຂວາງທີ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການມີສຸຂະພາບທີ່ດີຂອງແມ່ຍິງພິການ ເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ໄດ້.

ໃນປະເທດຂອງຂ້ອຍ ຄົນພິການ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ແມ່ຍິງພິການຖືກມອງວ່າເປັນເດັກນ້ອຍ. ເດັກນ້ອຍ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃຫ້ເຮັດຫຍັງ. ດັ່ງນັ້ນ ແມ່ຍິງ ພິການຈຶ່ງຖືກກີດກັ້ນຈາກຫຼາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ການສຶກສາ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ, ການເປັນ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລະ ອື່ນໆ.

ພວກເຮົາຕ້ອງການຂໍ້ມູນຂ່າວສານສໍາລັບແມ່ຍິງພິການ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຮຽນຮູ້ວິທີດີໆ ໃນການດູແລ ຮັກສາ ສຸຂະພາບຂອງຕົນເອງ, ຮຽນຮູ້ສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຮັດໄດ້ເມື່ອເປັນ ຊຸມຊົນໜຶ່ງໃນສັງຄົມເພື່ອວ່າ ບັນດາທ່ານໝໍ, ພະຍາບານ, ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງໝໍຈະປ່ຽນທັດສະນະ ທີ່ດີຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການ ຮັກສາສຸຂະພາບເປັນທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້ດີ ກວ່າເກົ່າ ແລະ ມີພ້ອມສໍາລັບ ແມ່ຍິງພິການ.

ລິສຊີ ລອງຊໍ,
ສະພາຄົນພິການແຫ່ງຊາດ
ປະເທດ ຊິມບາບເວ

ສິ່ງກີດກັ້ນ ໃນການຮັບການຮັກສາສຸຂະພາບທີ່ດີ

ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບແມ່ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ຍິງພິການມັກພົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການໄດ້ຮັບການ ຮັກສາສຸຂະພາບທີ່ຈໍາເປັນ ໃນເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ແມ່ຍິງທີ່ອາໄສຢູ່ໃກ້ກັບສູນສຸຂະພາບ ແລະ ມີເງິນພຽງພໍສໍາລັບໃຊ້ຈ່າຍຄ່າ ບໍລິການ, ແຕ່ຄຼີນິກ, ສູນສຸຂະພາບ ແລະ ໂຮງໝໍສ່ວນໃຫຍ່ກໍ່ບໍ່ແມ່ນບ່ອນທີ່ສະດວກສໍາລັບທຸກຄົນ ທີ່ມານໍາໃຊ້. ແມ່ຍິງພິການ ປະເຊີນກັບອຸປະສັກຈາກການຂາດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເຊັ່ນ: ສິ່ງອໍານວຍ ຄວາມສະດວກບໍ່ມີທາງລຽບສໍາລັບຜູ້ທີ່ໃຊ້ລີ້ໂຍກ, ບໍ່ມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນຮູບແບບໜັງສື ຫຼື ກະແຊັດເທັບສໍາລັບຄົນຕາບອດ ຫຼື ຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດເຫັນຮຸ່ງປານໃດ, ບໍ່ມີຄົນແປພາສາໃບສໍາລັບ ແມ່ຍິງຫຼຸໜວກ ແລະ ບໍ່ມີຄົນທີ່ສາມາດຊ່ວຍແມ່ຍິງ ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາໃນການຮຽນຮູ້ ແລະ ການເຂົ້າໃຈ.

ບັນຫາອື່ນອີກແມ່ນ ບັນດາທ່ານໝໍ ແລະ ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶກຝົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈເຖິງ ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານສຸຂະພາບທີ່ແມ່ຍິງພິການອາດຈະມີ. ດ້ວຍເຫດນີ້ເອງ ຈະເຮັດໃຫ້ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກ ມີແນວຄິດກ່ຽວກັບຄວາມພິການທີ່ອາດ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຄວາມບໍ່ສະບາຍໃຈ ແກ່ແມ່ຍິງພິການໃນການໄດ້ຮັບການຮັກ ສາສຸຂະພາບທີ່ດີ.

ເມື່ອແມ່ຍິງພິການບໍ່ສາມາດຈະຮັບມີການປ່ຽນແປງ, ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ໂອກາດ ຕ່າງໆແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າຈະມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍຂຶ້ນ ຕໍ່ກັບຄວາມທຸກຍາກ, ການຖືກໃຊ້ປະໂຫຍດ ແລະ ການຖືກຂົ່ມຂືນ. ເມື່ອຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຮັບຮູ້ໃນສິດທິໃນໂຕຂອງເຂົາເຈົ້າແລ້ວ, ພວກເຂົາເຈົ້າກໍ່ຈະຖືກປະລະຈາກສັງຄົມ. ບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ ຍິ່ງເປັນສິ່ງກົດກັນເຂົາເຈົ້າ ຈາກການ ເຂົ້າຫາການຮັກສາສຸຂະພາບ.

ແມ່ນໃຜຈະນຳໃຊ້ປຶ້ມຫົວນີ້

ປຶ້ມຫົວນີ້ ໄດ້ຮັບການຂຽນຂຶ້ນສຳລັບແມ່ຍິງພິການຫຼາຍລ້ານຄົນໃນທົ່ວໂລກ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມທຸກ ແລະ ເສຍຊີວິດໂດຍໄວເຫດຜົນ ເພາະພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການດູແລສຸຂະພາບທີ່ດີ ແລະ ເໝາະສົມ.

ປຶ້ມຫົວນີ້ ສາມາດຊ່ວຍແມ່ຍິງພິການສ່ວນໃຫຍ່ໃຫ້ສາມາດດູແລເຂົາເຈົ້າເອງໄດ້ດີກ່ວາເກົ່າ, ປັບປຸງສຸຂະພາບໂດຍລວມ, ຄວາມອາດສາມາດ, ການອາໄສຕົນເອງ ແລະ ຄວາມສາມາດ ໃນການປະກອບສ່ວນໃນສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນດີຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ.

ປຶ້ມຫົວນີ້ ບໍ່ແມ່ນປຶ້ມຄູ່ມື ສຳລັບການຟື້ນຟູ ແລະ ບໍ່ໄດ້ປະກອບມີບັນດາຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການບົ່ງມະຕິ, ການປຶ້ນປົວພະຍາດ, ການເຈັບເປັນ ຫຼື ຄວາມເປັນພິການຕ່າງໆ ແຕ່ມີ ເປົ້າໝາຍຢ່າງອື່ນ.

ປຶ້ມຫົວນີ້ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄວາມພິການ ທີ່ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການທາງ ດ້ານສຸຂະພາບຂອງແມ່ຍິງພິການ ແຕກຕ່າງຈາກແມ່ຍິງທີ່ບໍ່ມີຄວາມພິການ.

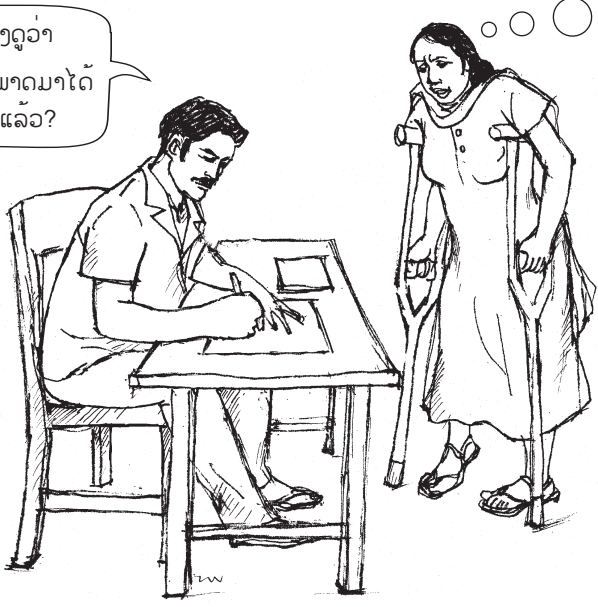
ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ປະກອບໃນປຶ້ມຫົວນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ແມ່ຍິງພິການໄດ້ຮັບການດູແລ ຈາກຄົນ ອື່ນໆດີຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ.

ປຶ້ມຫົວນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກ, ພ້ອມທັງສະມາຊິກຄອບຄົວ ແລະ ຜູ້ດູແລ ຄົນພິການໄດ້ຮຽນຮູ້ວ່າ ຄວາມພິການ ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງການເຈັບປ່ວຍ ແຕ່ແມ່ຍິງຄົນໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມ ພິການໃດໜຶ່ງເຊັ່ນ: ຕາບອດ ຫຼື ແມ່ຍິງທີ່ໃຊ້ລີ້ໂຍກ ອາດມີການເຈັບປ່ວຍຕ່າງໆ ຄື: ໂລກເອດ (HIV/AIDS) ຫຼື ມາລາເລຍ (malaria) ຄືກັນກັບແມ່ຍິງທີ່ບໍ່ມີຄວາມພິການ.

ປຶ້ມຫົວນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄອບຄົວ, ໝູ່ເພື່ອນ, ພະນັກງານແພດຊຸມຊົນ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນໆ ຜູ້ທີ່ ຊ່ວຍແມ່ຍິງພິການ ໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດູແລຮັກສາແມ່ຍິງພິການ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ປຶ້ມຫົວນີ້ຍັງປະກອບມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບສາເຫດທາງສັງຄົມຂອງຄວາມພິການ ແລະ ແນະນຳ ວິທີທາງເພື່ອຊ່ວຍປ່ຽນແປງບັນດາຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ທັດສະນະຄະຕິ ທີ່ເປັນໄພອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບ ສຸຂະພາບຂອງແມ່ຍິງພິການ, ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປຶ້ມຫົວນີ້ ມີຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ແມ່ຍິງພິການທົ່ວໂລກໄດ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຮ່ວມກັນ ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ການປະຕິບັດຕ່າງໆໃນການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າມີຄືກັນ ແລະ ບອກເລົ່າພວກເຮົາໃນສິ່ງທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຢາກໃຫ້ມີຢູ່ໃນປຶ້ມຫົວນີ້. ຄວາມຄິດເຫັນ, ປະສົບການ ແລະ ເລື່ອງລາວຂອງເຂົາເຈົ້າຊ່ວຍໃຫ້ການຂຽນປຶ້ມຫົວນີ້ເປັນຮູບເປັນຮ່າງຂຶ້ນ ແລະ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຜ່ານທຸກໜ້າຂອງປຶ້ມຫົວນີ້.

ບອກມາເບິ່ງດູວ່າ
ເຈົ້າເປັນອຳມະພາດມາໄດ້
ດົນປານໃດແລ້ວ?

ເປັນຫຍັງລາວຈຶ່ງຖາມກ່ຽວກັບ
ຂາລ່ອຍຂອງຂ້ອຍ? ຂ້ອຍໄດ້ບອກ
ລາວວ່າ ດຽວນີ້ທຸກຄົນໃນຄອບຄົວ
ຂອງຂ້ອຍຕ່າງກໍເປັນໄຂ້ ແຕ່ບໍ່ມີໃຜ
ເປັນລ່ອຍ. ຂ້ອຍແນ່ໃຈວ່າພວກເຮົາ
ທຸກຄົນຕ່າງກໍມີພະຍາດດຽວກັນ.